

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 155/2022-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED],
[REDACTED],
proti uzneseniam Okresného súdu Bratislava I č. k. 6 Nt 5/2020 zo 17. septembra 2021 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Tos 104/2021 z 2. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 21. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby obe označené rozhodnutia všeobecných súdov zrušil a vrátil vec sťažovateľa jednému z nich na nové konanie, a zároveň ústavný súd žiada o ustanovenie právneho zástupcu pre jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) 11. februára 2020 návrh na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej pred okresným súdom pod sp. zn. 4 Tk 4/2016, v rámci ktorej bol rozsudkom z 22. marca 2017 právoplatne uznaný vinným zo spáchania obzvlášť

závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), c) a d) a ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil v spolupáchateľstve a súčasne odsúdený s použitím § 172 ods. 1 a ods. 3 a § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere jedenástich rokov. Okresný súd uznesením č. k. 6 Nt 5/2020 zo 17. septembra 2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) predmetný návrh sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že nebolo zistené splnenie podmienok podľa § 394 Trestného poriadku. O podanej sťažnosti sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 Tos 104/2021 z 2. decembra 2021 (ďalej len „druhohstupňové rozhodnutie“), ktorým ju ako nedôvodnú zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že trest odňatia slobody vo výmere jedenástich rokov, ktorý mu bol uložený v základnom trestnom konaní, je neprimeraný vzhľadom na jeho pozíciu, ktorú pri spáchaní trestnej činnosti zastával. Svoje odsúdenie vníma ako „*justičný omyl a nespravodlivé potrestanie*“. Vo svojej argumentácii ďalej predkladá aj tvrdenie, že v rámci vedeného trestného konania nedostal priestor na riadnu obhajobu a na uzavretie dohody o vine a treste bol prinútený nátlakom zo strany svojho obhajcu. Odsudzujúci rozsudok považuje za chybný pre neúplnosť jeho skutkových zistení. Všetky tieto skutočnosti považuje za relevantné dôvody na povolenie obnovy konania v jeho označenej trestnej veci.

4. V postupe oboch konajúcich súdov, ktoré návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci nevyhoveli, vidí sťažovateľ porušenie svojho označeného práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práva sťažovateľa postupom okresného súdu a krajského súdu, ktoré nevyhoveli jeho návrhu na povolenie obnovy konania v trestnej veci jeho odsúdenia pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere jedenástich rokov. Sťažovateľ sa domnieva, že skutočnosti, ktoré prezentoval tak v podanom návrhu, ako aj v ústavnej sťažnosti, sú relevantnými dôvodmi na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci.

III.1. K uzneseniu okresného súdu:

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie označeného práva sťažovateľa prvostupňovým rozhodnutím okresného súdu, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej je právomoc

ústavného súdu vo vzťahu ku konkrétnemu namietanému rozhodnutiu alebo postupu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019). Vychádzajúc z tejto judikatúry vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu v prvostupňovom rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy konania prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil, pričom ochranu všetkým jeho označeným právam bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd, ktorému patrilo rozhodovanie o podanej sťažnosti. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti označenému rozhodnutiu okresného súdu, preto ústavný súd rozhodol o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K uzneseniu krajského súdu:

7. Ústavný súd sa pri posúdení zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa oboznámil jednak s relevantnou právnou úpravou, ako aj s obsahom prvostupňového rozhodnutia okresného súdu a druhostupňového rozhodnutia krajského súdu, resp. ich odôvodneniami, ktoré sa stali oporou pre zamietnutie návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci.

8. Podľa 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

9. Krajský súd v odôvodnení druhostupňového rozhodnutia interpretoval aplikované ustanovenia Trestného poriadku regulujúce podmienky na povolenie obnovy konania a uviedol, že obnova konania predstavuje mimoriadny opravný prostriedok, ktorého účelom je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatného rozhodnutia, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli konajúcemu súdu skôr známe, a teda sa v právoplatnom rozsudku ani nemohli brať do úvahy, pričom tieto nové skutočnosti musia byť také závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozhodnutia. Vysvetlil, že prostredníctvom obnovy konania je možné naprávať len tzv. skutkové omyly súdu, ale nie aj omyly právne, pričom pokiaľ by aj prípadne

bol obžalovanému skutočne uložený trest v rozpore s Trestným zákonom, išlo by o námietku, ktorú by nebolo možné posudzovať v rámci obnovy konania, keďže na nápravu prípadných právnych omylov slúži iný opravný prostriedok, a to dovolanie. Krajský súd sa odvolal na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, ktorý konštatoval, že sťažovateľ vo svojom návrhu nepoukázal na žiadne také nové skutočnosti alebo dôkazy, vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a. Krajský súd uzavrel, že sťažovateľom neboli produkované žiadne nové dôkazy alebo skutočnosti týkajúce sa posudzovanej trestnej veci v zmysle požiadaviek § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by boli spôsobilé vyvolať vyšší stupeň pravdepodobnosti o tom, že v pôvodnom konaní došlo k podstatným skutkovým chybám, ktoré mohli mať reálny vplyv na výrok o vine a výrok o treste.

10. Ústavný súd v kontexte okolností veci sťažovateľ'a poukazuje na právnu úpravu, ktorá vyžaduje pre povolenie obnovy konania súčasné splnenie oboch podmienok, tak podmienky novosti skutočnosti alebo dôkazu a zároveň podmienky ich spôsobilosti v spojení s ostatnými dôkazmi alebo samostatne odôvodniť odlišné rozhodnutie o vine alebo o treste. V prípade návrhu sťažovateľ'a však nešlo o predloženie nových skutočností či dôkazov, ale o snahu sťažovateľ'a o nové hodnotenie záverov produkovaných v dôkaznom procese, resp. o nové hodnotenie okolností relevantných pre určenie výšky uloženého trestu, ktoré boli konajúcemu súdu známe už v pôvodnom trestnom konaní. Sťažovateľ sa v skutočnosti domáha nového vyhodnotenia známych skutkových okolností, čo v konaní o povolenie obnovy konania nie je možné.

11. Postup krajského súdu, ktorým potvrdil správnosť prvostupňového rozhodnutia okresného súdu o nesplnení podmienok na povolenie obnovy konania v trestnej veci sťažovateľ'a, sa vzhľadom na predchádzajúce závery ústavnému súdu nejaví ako svojvoľný, porušujúci namietané právo sťažovateľ'a. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd uviedol vo svojom rozhodnutí dostatočne konkrétne a náležité argumenty, ktoré aj v spojení s odôvodnením prvostupňového rozhodnutia okresného súdu podporujú zákonnosť postupu pri rozhodovaní o sťažovateľ'ovom návrhu, pričom výklad, ktorý v súvislosti s aplikáciou príslušnej právnej úpravy prezentoval, nijako neodporuje zmyslu a účelu príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich zákonné podmienky obnovy konania.

12. Vychádzajúc z prezentovaných záverov, ústavný súd vyhodnotil ústavnú sťažnosť sťažovateľ'a v časti týkajúcej sa druhostupňového rozhodnutia krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

13. V závere sa ústavný súd vysporiadal aj so žiadosťou sťažovateľ'a o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. V tomto smere poukazuje

na § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Zákon o ústavnom súde vyžaduje, aby boli všetky tri podmienky splnené kumulatívne. Keďže ústavný súd, tak ako to je uvedené v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto rozhodnutia, skonštatoval dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa pre nedostatok právomoci k jej prerokovaniu a pre jej zjavnú neopodstatnenosť, teda zjavnú bezúspešnosť ústavnej sťažnosti, žiadosti sťažovateľa pre nesplnenie podmienok stanovených citovaným ustanovením zákona o ústavnom súde nevyhoveli.

14. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu